

Sygn. akt VIII U 2240/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Lucyna Stąsik - Żmudziak
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Beata Pełczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 października 2016 r. w L.

sprawy E. K.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o wypłatę części uzupełniającej świadczenia

na skutek odwołania E. K.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 4 listopada 2015r., nr(...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala E. K. prawo do wypłaty części uzupełniającej renty w pełnej wysokości od dnia 21 października 2015 roku.

Sygn. akt VIII U 2240/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 listopada 2015 Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił E. K. prawa do wypłaty części uzupełniającej renty w pełnej wysokości, gdyż wnioskodawczyni nie zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej. Nie wydzierżawiła bowiem całości gospodarstwa rolnego.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła E. K. wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do wypłaty całości części uzupełniającej renty rolniczej. Podniosła, że nie prowadziła działalności rolniczej, gdyż swoją część gospodarstwa rolnego wydzierżawiła.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że umowa dzierżawy części gospodarstwa rolnego wnioskodawczyni nie odniosła skutku, gdyż nie uzyskała ona zgody pozostałych współwłaścicieli na obciążenie nieruchomości na rzecz osoby trzeciej.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

E. K. decyzją z dnia 14 października 2015 roku przyznano prawo do renty rolniczej na okres od dnia 7 września 2015 roku do dnia 31 października 2016 roku. Jednocześnie zawieszono wypłatę 50% części uzupełniającej renty z powodu prowadzenia działalności rolniczej (k. 38 akt KRUS). W dniu 22 października 2015 roku wnioskodawczyni przedłożyła w KRUS umowę dzierżawy z dnia 21 października 2015 roku (k. 45 akt KRUS). W umowie tej E. K. wskazała, że jest właścicielką gospodarstwa rolnego o pow. 2,9016 ha w tym 1,8678 ha przeliczeniowych położonego w miejscowości U. i składającego się z działek (...). Jednocześnie oświadczyła, że wydzierżawia na 10 lat działki (...) A. P., a sobie pozostawia działkę (...) o pow. 0,5188 ha, przy czym jest jedynie współwłaścicielką w części 6/8 działek (...). Umowę tę złożyła w Starostwie Powiatowym w B. (k. 45v akt KRUS). Zaskarżoną decyzją z dnia 4 listopada 2015 roku organ rentowy odmówił wypłaty całości części uzupełniającej renty rolniczej, gdyż wnioskodawczyni nie była uprawniona do obciążenia całości działek (...) bez uzyskania zgody pozostałych współwłaścicieli. Miała bowiem jedynie udział w tych działkach wynoszący 6/8 (k. 47 akt KRUS).

Od czasu zawarcia umowy dzierżawy E. K. nie wykonuje działalności rolniczej. Zaprzestanie wykonywania tej działalności wynika z pogorszenia stanu zdrowia ubezpieczonej, gdyż choruje na stwardnienie rozsiane i leczy się neurologicznie. Nie może wobec tego nadal prowadzić osobiście gospodarstwa rolnego. Właśnie z tego względu złożyła wniosek o przyznanie prawa do renty rolniczej, które to prawo zostało jej zresztą przyznane przez organ rentowy. Jej gospodarstwo rolne użytkuje od dnia 21 października 2015 roku A. P., z którym zawarła umowę dzierżawy na okres 10 lat. Wnioskodawczyni nie miała uprzedniej zgody pozostałych współwłaścicieli na wydzierżawienie tej części gospodarstwa. Nie zgłaszali oni jednak zastrzeżeń do powyższej umowy, gdyż poszczególne działki są od siebie wydzielone i współwłaściciele nie ingerują w prawa pozostałych (zeznania wnioskodawcy – k. 16v-17, 36-36v, zeznania D. M. – k. 35-35v, zeznania A. P. – k. 35v, zeznania J. Ś. – k. 35v-36).

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o powołane dowody z dokumentów zgromadzone w aktach KRUS, których treść nie była kwestionowana przez strony procesu. W ocenie Sądu dokumentacja ta w pełni zasługiwała na obdarzenie jej wiarą w całości. W pozostałej części Sąd oparł się na zeznaniach wnioskodawczyni oraz świadków. Świadkowie D. M. będąca powinowatą wnioskodawczyni oraz sąsiad wnioskodawczyni J. Ś. potwierdzili zły stan zdrowia ubezpieczonej, który uniemożliwia jej wykonywanie ciężkiej pracy fizycznej jaką jest praca w gospodarstwie rolnym. Powyższe zeznania znajdują potwierdzenie w faktach przyznania ubezpieczonej prawa do renty rolniczej. Natomiast A. P., z którym E. K. zawarła umowę dzierżawy wskazał, że nie użytkuje ona swoich gruntów, gdyż on sam je obecnie uprawia na własny rachunek. Powyższe potwierdziła wnioskodawczyni w swoich zeznaniach. Zeznania przesłuchanych w sprawie osób były logiczne, zgodne i wzajemnie ze sobą korelowały zatem brak było jakichkolwiek podstaw do odmówienia dania im wiary.

Odwołanie E. K. jako zasadne zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednolity Dz. U. 2016.277 ze zm.) wypłata emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ust. 2-8, jeżeli emeryt lub rencista prowadzi działalność rolniczą.

Zgodnie z art. 28 ust. 2 cytowanej ustawy zawieszenie wypłaty dotyczy:

- 1) części uzupełniającej emerytury rolniczej lub renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy,
- 2) emerytury lub renty inwalidzkiej z ubezpieczenia społecznego rolników indywidualnych i członków ich rodzin w części równej 95 % emerytury podstawowej i obejmuje całość lub określony ułamek tej części świadczenia.

Stosownie do art. 28 ust. 3 powyższej ustawy wypłata ulega zawieszeniu w całości, jeżeli emeryt lub rencista nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, z zastrzeżeniem ust. 5-7, 9 i 10.

Wedle art. 28 ust. 4 ustawy uznaje się, że emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego, nie uwzględniając:

1) gruntów wdzierżawionych, na podstawie umowy pisemnej zawartej co najmniej na 10 lat i zgłoszonej do ewidencji gruntów i budynków, osobie niebędącej:

a) małżonkiem emeryta lub rencisty,

b) jego zstępnym lub pasierbem,

c) osobą pozostającą z emerytem lub rencistą we wspólnym gospodarstwie domowym,

d) małżonkiem osoby, o której mowa w lit. b lub c;

2) gruntów trwale wyłączonych z produkcji rolniczej na podstawie odrębnych przepisów, w tym zalesionych gruntów rolnych;

3) gruntów i działów specjalnych należących do małżonka, z którym emeryt lub rencista zawarł związek małżeński po ustaleniu prawa do emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia;

4) własności (udziału we współwłasności) nieustalonej odpowiednimi dokumentami urzędowymi, jeżeli grunty będące przedmiotem tej własności (współwłasności) nie znajdują się w posiadaniu rolnika lub jego małżonka.

Zgodnie z art. 199 Kodeksy cywilnego do rozporządzania rzeczą wspólną oraz do innych czynności, które przekraczają zakres zwykłego zarządu, potrzebna jest zgoda wszystkich współwłaścicieli. W braku takiej zgody współwłaściciele, których udziały wynoszą co najmniej połowę, mogą żądać rozstrzygnięcia przez sąd, który orzeknie mając na względzie cel zamierzonej czynności oraz interesy wszystkich współwłaścicieli.

Z powyższego wynika, że przepis art. 27 ust. 4 ustawy KRUS wprowadza domniemanie prawne, iż rolnik nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej jeżeli nie wdzierżawił posiadanego gospodarstwa rolnego na okres co najmniej 10 lat osobie obcej, a umowa dzierżawy zawarta w formie pisemnej nie została zgłoszona do ewidencji gruntów i budynków.

Niezależnie jednak od powyższego domniemania należy wskazać, że nie ma przeszkód, aby ubezpieczona je obaliła poprzez wykazanie, że faktycznie nie prowadziła działalności rolniczej, chociażby nie wdzierżawiła posiadanego gospodarstwa rolnego.

W niniejszej sprawie E. K. udowodniła, że z uwagi na zły stan swojego zdrowia nie jest w stanie prowadzić gospodarstwa rolnego. Posiadane przez nią grunty przejął do prowadzenia A. P.. Abstrahując zatem od wadliwości (polegającej na braku uzyskania zgody pozostałych współwłaścicieli – art. 199 k.c.) zawartej w dniu 21 października 2015 roku umowy dzierżawy, należy zważyć, że ubezpieczona i tak udowodniła, że rzeczony działalności rolniczej nie prowadziła i obaliła wyżej wskazane domniemanie prawne.

Oznacza to, że wypłata części uzupełniającej renty rolniczej nie powinna zostać zawieszona na podstawie art. 28 ust. 4 powołanej ustawy. Prawo do wypłaty części uzupełniającej przysługuje wnioskodawczyni w całości. Zaskarżoną decyzję należało zatem zmienić i ustalić E. K. prawo do wypłaty części uzupełniającej renty w pełnej wysokości od dnia 21 października 2015 roku, od dnia przekazania A. P. gruntów do uprawy.

Z tych względów, mając na uwadze przedstawione wyżej rozważania, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ §2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.